

ŚWIĘTOKRZYSKI URZĄD WOJEWÓDZKI W KIELCACH
WYDZIAŁ POLITYKI SPOŁECZNEJ

25-516 Kielce, Al. IX Wieków Kielc 3; www.kielce.uw.gov.pl
tel. 0-41 342 14 15, fax: 0-41 342 13 72; e-mail: wps00@kielce.uw.gov.pl

PS.VI.431.1.8.2011

Kielce, dn. 9 stycznia 2012 r.

Pan
Stanisław Strąk
Wójt Gminy Pierzchnica

Wystąpienie pokontrolne

Zespół Inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w dniu 24 października 2011 roku **przeprowadził kontrolę problemową** w Urzędzie Gminy oraz Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Pierzchnicy.

Przedmiotem kontroli była ocena realizacji obligatoryjnych zadań gminy wynikających z art. 6 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2010 r., nr 125, poz. 842) oraz ocena realizacji skorelowanych z obszarem przeciwdziałania przemocy w rodzinie zadań własnych gminy wynikających z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r., nr 175, poz. 1362 z późn. zm.). Ustalenia kontroli zostały zawarte w podpisanym przez Wójta Gminy Pierzchnica Stanisława Strąka protokole.

W toku kontroli **stwierdzono**, iż do dnia 24 października Gmina Pierzchnica nie przyjęła właściwą uchwałą Rady Gminy Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, co z uwagi na wejście w życie z dniem 1 sierpnia 2010 r. znowelizowanej ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie należy uznać za zaniechanie ustawowego obowiązku przez samorząd gminny. Do dnia 24 października b.r. organ wykonawczy gminy nie realizował zadania wynikającego z art. 6 ust. 4 przedmiotowej ustawy (powołanie Zespołu Interdyscyplinarnego). Jednym z warunków umożliwiających realizację tego zadania jest

podpisanie przez podmioty określone w art. 9a ust. 3 w/w ustawy porozumień z organem wykonawczym Gminy. Jako przyczynę braku realizacji powyższego zadania wskazano oczekiwanie na wytypowanie do prac w Zespole przedstawiciela przez Sąd Rejonowy w Busku - Zdroju. Jednakże zważywszy na fakt, iż pozostałe porozumienia zawarto dopiero w październiku b.r. należy uznać, iż przyczyną zwłoki w powołaniu Zespołu Interdyscyplinarnego przez Wójta Gminy Pierzchnica nie był wyłącznie brak współpracy ze strony w/w instytucji. Ponadto organ wykonawczy gminy dotychczas nie wyznaczył jednostki/podmiotu odpowiedzialnego za realizację zadań wynikających z art. 6 ust. 2 pkt. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Zadanie polegające na prowadzeniu akcji edukacyjnych służących wzmocnieniu opiekuńczo – wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie od dnia 1.08. 2010 do 24.10.2011 na terenie Gminy Pierzchnica nie było realizowane. Gmina nie dysponuje infrastrukturą pomocową przeznaczoną dla osób doświadczających przemocy w rodzinie (punkt konsultacyjny, ośrodki wsparcia), a stwierdzone deficyty nie zostały wskazane w bilansie potrzeb pomocy społecznej w 2010 r. Funkcjonujący na terenie Gminy punkt konsultacyjny dla osób uzależnionych i członków ich rodzin w nieznacznym stopniu rozwiązuje kwestię poradnictwa świadczonego dla osób doznających przemocy w rodzinie.

Od dnia 1.08.2010 do chwili prowadzenia kontroli GOPS w Pierzchnicy założył jedną Niebieską Kartę. Osobie pokrzywdzonej przyznano zasilek celowy w postaci dożywiania oraz udzielono porady prawnej. Współpraca z Sądem Rejonowym polega przede wszystkim na kierowaniu osób uzależnionych od alkoholu (w tym również będących sprawcami przemocy w rodzinie) na przymusową terapię uzależnienia, natomiast współpraca z Policją dotyczy wymiany informacji na temat sytuacji domowej rodzin, w których funkcjonariusze interweniowali w związku ze zgłoszeniem przemocy domowej oraz podjętych przez pracowników socjalnych GOPS działań monitorujących sytuację w/w rodzin.

Zgodnie z art. 110 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r., nr 175, poz. 1362 z późn. zm.) zadania pomocy społecznej w gminach wykonują jednostki organizacyjne – ośrodki pomocy społecznej. Ośrodek pomocy społecznej realizuje m.in. zadanie określone w art. 7 niniejszej ustawy. Wskazany artykuł w sposób czytelny precyzuje sytuacje, z powodu których ośrodek winien udzielać pomocy. Punkt 7 wspomnianego artykułu dotyczy sytuacji związanej z występowaniem przemocy w rodzinie. Z uwagi na braki stwierdzone w zakresie: systematycznego przepływu informacji pomiędzy GOPS oraz lokalnymi służbami i instytucjami działającymi na rzecz rodziny i dziecka; systematycznego i rzetelnego monitorowania przez GOPS sytuacji rodzin, w których w związku z przemocą domową interweniowała Policja; sporządzania pełnych wywiadów środowiskowych z w/w osobami oraz prowadzenia – w oparciu o kontrakt – pracy socjalnej na rzecz osób doświadczających przemocy w rodzinie należy uznać, że GOPS w nieznacznym sposób realizuje zadania (tak wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie jak i ustawy o pomocy społecznej), polegające

na zapewnianiu pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie i zagrożonych tym zjawiskiem. Jednakże należy podkreślić, iż odpowiedzialność za powyższy stan spoczywa przede wszystkim na Gminie, gdyż w myśl art. 16. ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej – obowiązek zapewnienia realizacji zadań pomocy społecznej spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej w zakresie ustalonym ustawą. Podobna odpowiedzialność wynika z art. 6 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

W opinii zespołu kontrolującego **na dzień prowadzenia kontroli** Gmina Pierzchnica w nieznacznym stopniu realizowała zapisy ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Brak podejmowania przez Gminę Pierzchnica działań w zakresie realizacji obligatoryjnych zadań polegających na tworzeniu i realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie, prowadzeniu poradnictwa i interwencji, powołaniu Zespołu Interdyscyplinarnego, zapewnieniu osobom doświadczającym przemocy w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia skutecznie uniemożliwiało tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W listopadzie b.r. tutejszy Wydział otrzymał kopię zarządzenia w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego oraz uchwałę w sprawie przyjęcia przez Radę Gminy Pierzchnica Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie. W związku z wykonaniem przez Gminę Pierzchnica w toku procedury kontrolnej dwóch zadań, o których mowa powyżej, stosownie do § 19 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 czerwca 2011 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, wydaje się następujące zalecenia:

1. Należy podjąć działania w kierunku:

- zapewnienia warunków technicznych i organizacyjnych (poprzez utworzenie punktu konsultacyjnego dla osób doświadczających przemocy w rodzinie), umożliwiających realizację zadania wskazanego w art. 6. ust. 2. pkt. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, polegającego na prowadzeniu poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- wyznaczenia jednostki/podmiotu odpowiedzialnego za prowadzenie działań edukacyjnych służących wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie, o których mowa w art. 6 ust. 2 pkt. 2 w/w ustawy.
- realizacji zadania, o którym mowa w art. 17 ust. 1 pkt. 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, polegającego na zapewnianiu schronienia osobom tego pozbawionym – w szczególności – doświadczającym przemocy w rodzinie.

Uwagi Zespołu kontrolującego:

- a) W opinii zespołu inspektorów działania podejmowane przez Gminę wobec osób stosujących przemoc są niewystarczające. W związku z powyższym zasadnym jest nawiązanie współpracy z powiatem oraz właściwym sądem w zakresie kierowania sprawców przemocy do udziału w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych.
- b) Przeprowadzona kontrola wskazuje również na potrzebę podjęcia współpracy z lokalnymi oraz ponadgminnymi instytucjami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Należałoby również usystematyzować i dokumentować współpracę prowadzoną w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie Gminy Pierzchnica.
- c) W sytuacji badania przez pracowników socjalnych środowiska rodzin, w których funkcjonariusze Policji interweniowali w związku z wystąpieniem przemocy w rodzinie należy przeprowadzać pełne wywiady środowiskowe, a częstotliwość działań monitorujących (będących integralnym elementem opracowanego dla danej osoby/rodziny Planu Pomocy) ustalać w zależności od specyfiki sytuacji związanej z przemocą w danej rodzinie.

Pouczenie:

Zgodnie z art. 128 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r., Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.) jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia. Wojewoda ustosunkowuje się do zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia.

O sposobie realizacji przedstawionych powyżej wniosków proszę Nas poinformować w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Do wiadomości:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pierzchnicy

a/a